

FIGHT
FOR RIGHT

NATIONAL
ENDOWMENT
FOR
DEMOCRACY

SUPPORTING FREEDOM AROUND THE WORLD

Жінки з інвалідністю під час війни

від Fight For Right Ukraine

Про нас

Ця публікація присвячена всім жінкам з інвалідністю, які хоробро борються під час війни росії проти України

Ця публікація присвячена всім жінкам з інвалідністю, які хоробро борються під час війни росії проти України.

всім, що росія є агресором, діляться власним досвідом, порадами, допомагають та поширюють корисні ресурси.

ОІ

Ми маємо різні обличчя. Хтось із нас служить в армії. Інші волонтерять та доставляють гуманітарну допомогу тим, хто її потребує. Ми підтримуємо Збройні Сили України; шукаємо життєво важливі препарати для дітей з інвалідністю, які залишилися на тимчасово окупованих територіях; надаємо психологічні консультації українцям та українкам з інвалідністю. Деякі дівчата та жінки захищають нашу країну на інформаційному фронті: публікують правду про події в Україні, нагадуючи

Дехто з нас говорить про війну росії проти України мовою мистецтва, налагоджуючи культурні зв'язки з усім світом. Інші – виходять на мітинги на підтримку України, зустрічаються з ключовими світовими фігурами, а також – просто розказують іноземцям більше про нас і нашу прекрасну країну. Ми уже врятували найцінніше: власні життя та життя наших родин. І незважаючи ні на що, ми живемо далі: плануємо, мріємо, працюємо та підтримуємо Україну.

І незважаючи ні на що, ми живемо далі: плануємо, мріємо, працюємо та підтримуємо Україну

Не важливо хто ти і чим ти займаєшся, просто знай: ти робиш це чудово

Не важливо, хто ти і чим ти займаєшся, просто знай: ти робиш це чудово. Пишаємося кожною та щиро віримо, що ми разом щодня наближаємо Перемогу.

Так само, як це робить наша команда. Ми працюємо з наслідками російської воєнної агресії. Війна росії проти України почалася 8 років тому з анексії росією Криму й окупації частин сходу України. Але в лютому 2022 росія почала повномасштабне вторгнення на територію України. З його початку нам вдалося створити міжнародну ініціативу для допомоги українцям та українкам з інвалідністю (куди ввійшло близько 40 волонтерів-ок та експертів-ок з усього світу), зібрати фінансову допомогу для екстреного реагування, а також – евакуювати українську команду Fight For Right до безпечної країни. Ми об'єднуємо зусилля, щоб створити механізм для підтримки людей з інвалідністю під час російсько-української війни, який є ефективнішим за напрацьовані ООН і не тільки.

Fight For Right разом із The Partnership for Inclusive Disaster Strategies та The World Institute on Disability цілодобово допомагають українцям та українкам з інвалідністю.

Наша команда невтомно шукає волонтерів, збирає ліки та продукти, щоб допомагати людям з інвалідністю під час нападу росії на Україну. Ми вирішуємо проблеми й допомагаємо евакуювати всіх, хто цього потребує. Уже зараз нам вдалося врятувати багатьох людей з інвалідністю. Більшість роботи ще попереду. Ми разом боремося за кожне життя!

Наразі ми допомогли 1702 людям. Ще більшій кількості людей усе ще потрібна евакуація, ліки, психологічна та юридична підтримка. Наша боротьба за життя та права українців й українок з інвалідністю – це робота 24/7.

02

Наразі ми допоомогли 1702 людям

Юля Сачук

голова ГО Fight For Right

03

Правозахист для мене – це і особиста, і професійна історія. Я маю інвалідність з дитинства, ми з батьками боролися за те, щоб я навчалася у звичайній школі, а не в інтернаті для дітей з інвалідністю. А вже навчаючись у звичайній школі, я часто стикалася з булінгом, нерозумінням, дискримінацією.

Моя робота у правозахисті почалася з Amnesty International Ukraine. потім я працювала в організаціях людей з інвалідністю. Але у тих організаціях була благодійна або соціальна модель, тому логічним стало у 2017 створення саме правозахисної організації людей з інвалідністю – Fight For Right. До повномасштабного нападу росії на Україну ми займалися правозахистом людей з інвалідністю. Нашою метою було, аби люди з інвалідністю знали свої права, вміли ними користуватися і їх захищати.

З початком повномасштабного російського вторгнення ми почали робити найважливіше на той момент – рятувати життя. Тож Fight For Right стали займатися евакуацією. Дуже допомогло те, що про таку діяльність я почала думати трохи раніше, коли тільки почалися розмови про повномасштабне вторгнення росії. Я вивчала міжнародні практики, пушила українську владу. Ще до війни ми запустили психологічну онлайн-підтримку, розповідали про базову підготовку до війни. Ми прораховували потреби людини у такій ситуації, шукали можливості фінансової підтримки, прихистку.

Коли російське повномасштабне вторгнення почалося, ми побачили, що міжнародні організації майже не включили людей з інвалідністю до своїх гуманітарних програм в Україні

Наша найбільша цінність і досягнення зараз - це порятунок людських життів під час геноциду який чинить росія проти України.

Тож ми звернулися одне до одного за допомогою: активісти й активістки з усього світу швидко мобілізувалися і запропонували допомогу.

Дуже швидко з однієї послуги евакуації у нас виросла ціла сервісна служба: ми і ліки з продуктами доставляємо, і витягаємо людей з тимчасово окупованих територій, і юридичні консультації проводимо. Ми стали основним майданчиком допомоги для українців та українок під час цієї війни.

Займаючись гуманітарними питаннями, ми не відійшли від правозахисного підходу і правозахисної діяльності. Наприклад, збираємо російські воєнні злочини проти людей з інвалідністю, говоримо про національне законодавство і механізми реагування. Ще до повномасштабного нападу росії ми запустили платформу на [GoFundMe](#) – ці кошти стали дуже помічними. Власне, на початку війни це були наші єдині кошти, щоб рятувати людей. Нам донатили дуже багато людей з інвалідністю з усього світу, ця підтримка є дуже цінною.

Дві американські організації підтримали нас практично – The World Institute on Disability (WID) та The Partnership for Inclusive Disaster Strategies.

Вони мають досвід роботи у надзвичайних ситуаціях, підтримали нас експертно та різними інструментами для повсякденної роботи.

Мій університет в Ірландії також допомагає своєю експертизою. Моя одноклассниця Ейворі. Вона, не будучи членкинею організації, взяла на себе відповідальність за її роботу у перші дні війни разом з Ірою Текучовою, нашою аналітикинею. Я у цей час рятувала себе і свою сім'ю від російських ракет. Дуже помічною стала моя участь в Obama Foundation's Leaders programs. Учасники та учасниці програми дуже допомогли мені і нашій команді в евакуації та продовжують допомагати зараз.

Наша найбільша цінність і досягнення зараз – це порятунок людських життів під час геноциду, який чинить росія проти України.

04

Ми і ліки з продуктами доставляємо, і витягаємо людей з тимчасово окупованих територій, юридичні консультації надаємо.

Таня Герасимова

кейс-менеджерка Fight For Right

05

До повномасштабного вторгнення росії я займалася підготовкою 3-ої школи політичної участі для жінок з інвалідністю **ЛІДЕРКА**. У нас були ідеї, плани. У лютому провели комунікаційну сесію, планували наступні проєкти.

Я вирішила евакуюватися за **кордон 24 лютого**, а загалом планувала евакуацію ще з російського вторгнення у 2014. На кілька днів випала з робочих процесів. На себе все взяла наша Іра Текучова, директорка аналітичного центру, та голова ГО Юлія Сачук. До того часу, коли я встигла оговтатися (це були останні дні лютого 2022), FFR вже займалися евакуацією разом із міжнародними партнерами. Я одразу включилася у цей процес, бо не могла сидіти без діла і безкінечно дивитися новини.

Ми не були експертками з евакуації, всьому доводилося вчитися **по ходу**. Деякі процеси налагоджувалися просто інтуїтивно, бо раніше такого ніхто не робив. Ми не мали інструкцій, у нас не було стратегій, ми просто рятували людей. І продовжуємо це робити, але зараз вже стало простіше. Більшість команди опинилися в безпеці, ми відпрацювали різні механізми евакуації та надання допомоги людям з інвалідністю, почали повертатися до звичного планування. Щоправда, це плани лише на наступний тиждень.

Я дуже пишаюся тим, що **роботу нашої команди висвітлюють найвідоміші світові ЗМІ**. Ми, купка жінок, змогли налагодити процеси допомоги людям з інвалідні-

Ми не були експертками з евакуації, всьому доводилося вчитися на ходу.

стю там, де гуманітарні місії здалися. Я пишаюся нами.

Складно абстрагуватися і просто механічно виконувати роботу. Хочеш чи ні, але ти проникаєшся історією кожної людини. І тих, хто з маленьких міст прямує до Швейцарії, вперше в житті перетнувши кордон батьківщини, і тих, хто лишився вдома та чекає на їжу й ліки, яких немає за що купити, або немає де дістати.

Важко, коли люди помирають, не дочекавшись допомоги. Це розриває серце, історія людини закарбовується в пам'яті, я впевнена, що назавжди.

Голодомор* 1932—1933 років – акт геноциду українського народу, організований урядом СРСР у 1932—1933 роках шляхом створення штучного масового голоду.

Найбільше мені запам'яталася родина Бабіцьких. Ольга та Сергій з Червонограда Львівської області. Обоє на кріслах колісних і потребували евакуації за кордон та медичної допомоги. Це був важкий і довгий кейс, який вразив мене: незважаючи на купу складнощів на шляху, ці люди витримали 3 переїзди у різні куточки Німеччини, і весь час допомагали нам їм допомагати. Це важливо: брати відповідальність на себе, а не перекладати на тих, хто погодився допомогти.

І ще один кейс, який ми не встигли виконати. Старша жінка з переломом стегна, яку ми готові були евакуювати наступного дня після звернення, але вона померла від нестачі води та їжі. Я дуже довго плакала тоді. Мені здавалося, що подібне можливо тільки у бабусиних розповідях про Голодомор*, але не сьогодні.

06

Важко, коли люди помирають не дочекавшись допомоги. Це розриває серце

Вікторія Харченко

кейс-менеджерка Fight For Right

07

Я працювала у команді Fight For Right ще до повномасштабного нападу росії. Я займалася адвокацією прав людей з інвалідністю. З початком повномасштабної війни днів на 10 випала з процесів, поки не евакуювалася сама. Дуже дякую своїм близьким за те, що на цьому шляху були поруч, дали мені відчуття базової безпеки: ти не сама і ми впораємося. Гадаю, залишитися в недоступному житлі вдома було би складніше, ніж евакуюватися.

Вже у Молдові потрохи почала включатися у нову реальність та нову роботу – евакуацію людей з інвалідністю.

У нас тоді було декілька запитів, де необхідна була медична еваку-

ація. Люди бідкалися, що не можуть виїхати, і швидкої на горизонті не було. Я не забирала собі цей шмат роботи спеціально, просто взяла один запит, ніхто не був проти, і надалі такі випадки почали віддавати також мені.

В Україні лишилися мої близькі. Зокрема, в окупованому Херсоні. Але від того, що я буду плакати та нічого не робити – ніхто не виграє. Тому я просто роблю, що можу.

Ми кожного дня працюємо, щоб вивезти людей у безпечне місце. З'явилася надія та навіть азарт. Зі скромної адвокаційниці я перетворилася на опору для людей і цілих родин.

Досі лишається проблема, як вивозити людей з гарячих точок.

Окремий мій біль - неможливість медичної евакуації з окупованих територій

Точок, де до ведення бойових дій надто близько, куди медики бояться їздити.

Окремий мій біль – неможливість медичної евакуації з окупованих територій. Люди хочуть вирватися не тільки через небезпеку обстрілів, а й через те, що необхідне лікування або прийом життєво важливих ліків, які закінчуються.

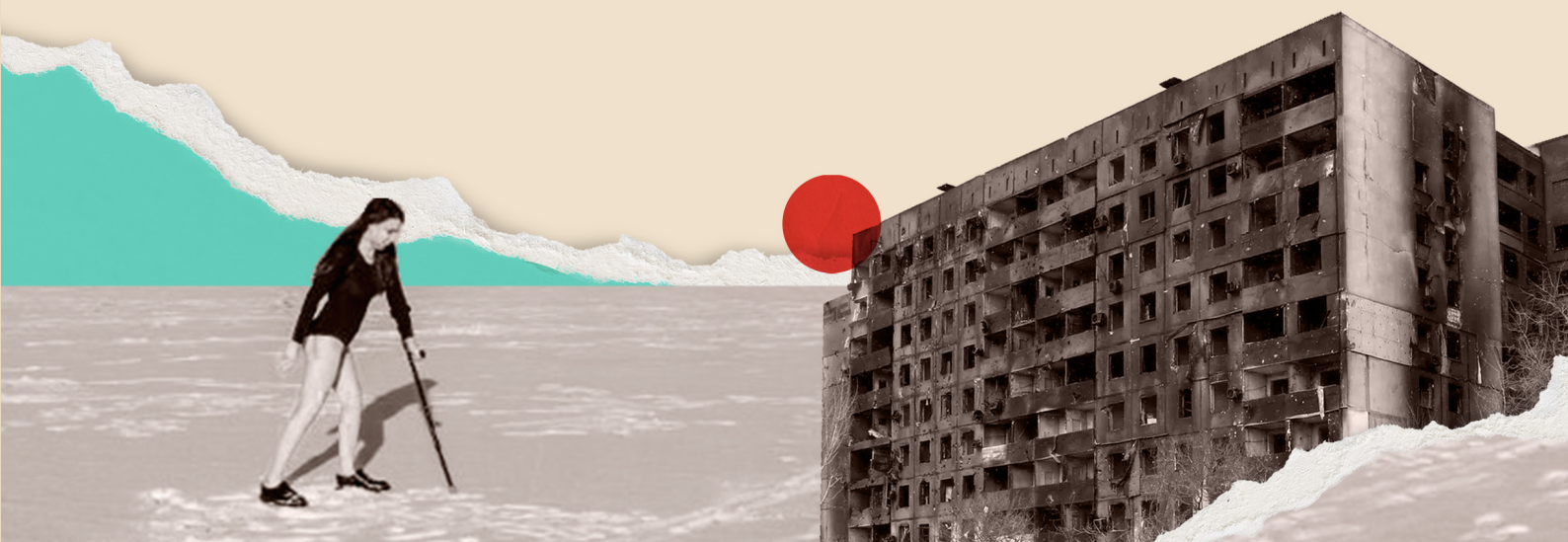
Одна з найбільш щемних історій – це евакуація 92-річного Анатолія Мельника. До нас звернулися його онуки, оскільки Анатолій потребував евакуації медичним транспортом. Задача дуже нелегка, але ми знайшли таку машину та евакуювали чоловіка з Києва в Кошице.

Я координувала цей процес. Теорією шести рукостискань ми знайшли приватну швидку і завдяки нашим партнерам – IFES Ukraine – змогли її оплатити. Так ми вивезли Анатолія. Неймовірна подяка медикам, які працюють нині на межі власних можливостей, ризикуючи життям. Важливо тут також сказати, що медична евакуація й евакуація загалом – двосторонній процес. Не може так бути, що ти для людей усе робиш, а вони не докладають жодних зусиль. Родина Анатолія змогла самостійно організувати все зі стороною, що приймає, знайти клініку у Словаччині.

Там Анатолій переніс успішну операцію на стегні. Внуки Анатолія назвуть свою доньку моїм ім'ям – Вікторія. Сподіваюся, вона буде щаслива, бо з латинської це означає “перемога”.

08

Я координувала цей процес теорією шести рукостискань

Таня Ковальчук

кейс-менеджерка Fight For Right

09

До 24 лютого я жила творчістю, у цілковитій гармонії. Повномасштабне вторгнення росії застало зненацька, я не була готова. Перші прильоти в житловий будинок на Лобановського розбудили інстинкт самозбереження. Найнеприємніше з усього – почуття цілковитого безсилля. Коли не можеш захистити власну дитину, себе, своїх тварин. Сама у кріслі колісному, маломобільна, без шансів добігти до сховища. Про евакуацію навіть не думала, бо не мала переноски для котів, а без них з місця б не зрушила.

На допомогу прийшли дівчата з Fight For Right. Спрацювали швидко та чітко. Дистанційно дістали надійний бокс і рюкзак-переноску для тварин. За добу ми були готові в дорогу. Я, донька і троє котів у розпал паніки, в тісному натовпі, кинувши на пероні чемодан з ноутбуком та усіма нашими речами,

ледве вирвалися з Києва до Львова. У цей день, 2 березня, на вокзал прилетіли рештки російської ракети.

Волонтери Львова зустріли та прихистили на ніч у спортивній школі. Наступного дня з котами на руках, пішки ми перетнули україно-польський кордон. Далі змінювалися країни, міста та квартири, автобуси, авто та потяги. Кілька тисяч кілометрів, 6 діб важких і довгих доріг. Врятувала команда, підтримка своїх, багато, дуже багато роботи.

З перших днів 24/7 усі разом включилися у діяльність міжнародної команди, яка спрямувала всі зусилля на евакуацію мирного населення України. Найскладніше – робота з людьми, розгубленими, травмованими, пригніченими, шокованими, у розпачі й паніці. Вони шукають розуміння, спасіння,

З перших днів 24/7 усі разом включилися у діяльність міжнародної команди

поради, підтримки й допомоги. Вони прагнуть впевненості, гарантій безпеки, розраховують на тебе. І ти мусиш триматися сама та підтримувати їх. Хоча в умовах війни і надзвичайного стану немає жодних гарантій і безпеки теж немає. Але ми, команда, докладасмо максимум зусиль, щоб закрити необхідні потреби людей, що рятуються від війни.

Перше – вислухати, почути і відчувати, зрозуміти, що саме потрібно зробити і як організувати процес, щоб у найкоротший проміжок часу досягти бажаного результату. Важливо визначити головні і важливі потреби, продумати і знайти рішення – максимально ефективно й безпечно. Це складна, але потрібна робота. Успіхом вважаю збережені, підтримані життя і здоров'я людей, яких вдалося вчасно вивести, вря-

тувати від жахів війни. Також наш успіх – це велика кількість й якість допомоги, яку вдалося організувати та надати і тим, хто виїхали, і тим, хто залишилися.

Кожен випадок, кожна історія, залишила свій слід у пам'яті. Із закриттям кейсу часто історія не закінчується. Тобі ще пишуть, телефонують, діляться, радяться. Дуже щаслива, що нашої команді вдалося організувати евакуацію великої групи дітей і молодих людей з інвалідністю – спортсменів-плавців. Це була збірна команда з усіх регіонів України, які зараз на спортивній базі у Франції. Вони в безпеці, регулярно тренуються, зможуть гідно представляти Україну на спортивному фронті і здобувати на ньому нові перемоги.

10

З перших днів 24/7 усі разом включилися у діяльність міжнародної команди

Ольга Вовк-Собіна

координаторка Благодійного фонду
«Щаслива дитина»

11

Із середини лютого ми з колегами обговорювали можливий повномасштабний російський напад. Обмірковували плани, дії, проговорювали різні варіанти розвитку подій.

Як ми будемо евакуювати дитячі будинки сімейного типу, де виховуються діти з інвалідністю; людей із тяжкими захворюваннями, як та яку допомогу ми будемо надавати взагалі?

Але все одно повномасштабна війна розпочалася зненацька для всіх нас. Виявилось, що балакати – то одне, а ефективно діяти під час обстрілів – зовсім інше.

Хтось зі співробітників поїхав на захід України, хтось за кордон, хтось, як я, відправив дитину в безпечне місце та лишився допомагати. У перші тижні повномасштабного російського втор-

гнення мені здалося, що я роблю все ніби вперше. Досвід, напрацьований за десять років роботи, та алгоритми були нерелевантні. Аптеки та склади не давали гарантій і здебільшого не відпускали товар. Нам доводилось їздити у сусідню Дніпропетровську область, щоб закупити ліки для наших людей.

Від 24 лютого мені здавалося, що я все роблю надто повільно та малоефективно. Скажено заважали комендантські години, вони лишали занадто мало часу. Мені конче не вистачало колег, з котрими ми завжди ефективно допомагали людям з муковісцидозом з усієї України. На тиждень я лишилася сама. Моя улюблена колега змушена була виїхати, три фонди та асоціація завмерли. Я не мала морального права здатись, на той момент я відчувала за собою

Тимчасово окуповані території – мій найбільший біль

обов'язок збереження та підтримки понад 1000 людських життів. З близькими я жартувала, що вивчила польську мову за 2 доби, а німецьку – за 5.

Тимчасово окуповані території – мій найбільший біль. Понад 80% моєї області зараз окуповані. Я обрала для себе шлях діяти та допомагати там, де інші пасують – тимчасово окуповані території Запорізької, Донецької, Луганської, Херсонської областей. Евакуація тяжких пацієнтів, доставка ліків для паліативних орфанних хворих.

Наразі я співпрацюю з нашими військовими, рятувальниками, службами безпеки, волонтерами, правозахисниками, перевізниками, місцевими та закордонними організаціями.

Найбільше щастя та досягнення – евакуйовані з окупації за кордон важкохворі люди, котрі наразі отримують всю необхідну допомогу. Великий біль – люди, котрі загинули в Маріуполі, без кисню й опалення, у зруйнованих росіянами домівках.

У мене є дві історії, згадуючи які, я відчуваю сльози на очах і крила за спиною та сили. **Перша – про Лізу,**

що живе з муковісцидозом, та її маму Наталю. Сім'я жила під російськими обстрілами у Маріуполі протягом 3 тижнів. Мама через день вночі ходила по 6 кілометрів до місця, де ледь-ледь є мобільний зв'язок, щоб повідомити мені, що вони живі. Вони спали, стоячи в підвалі, притиснувшись одна до одної, щоб хоч якось грітися, збирали та пили дощову воду. Рятівницею родини стала сама мама.

Друга історія про Максима з Донецької області. У хлопця скінчилися життєво необхідні ліки та зламався інгалятор. У той час була надскладна ситуація, йшли запеклі бої в Запорізькій області. Швидка доставка обладнання та ліків була просто неможлива. На допомогу нам прийшли люди з окупованого Бердянська. Батьки діток зі схожими порушеннями, поділилися запасом препаратів, що я надсилала їм раніше, передали інгалятор, який був надісланий для іншої дитини, та навіть скупили в аптеках залишки препаратів. Таким чином, нереальну задачу було виконано! До речі, з часом родині вдалося виїхати, Макс зараз також перебуває за кордоном, у безпеці.

12

Найбільше щастя та досягнення –
евакуйовані з окупації за кордон
важкохворі люди

Лаура Сапега

засновниця Sapega Foundation*

13

Після 24 лютого мій фокус уваги розподілений не тільки на мого маленького сина, родину, а й на українців й українок із порушеннями слуху. Через повномасштабний напад росії вони зараз у ще більш складній ситуації, ніж до того. Тепер більшість мого дня – у телефоні, я на зв'язку з громадськими організаціями, з якими ми співпрацюємо, з людьми, яким допомагаємо. Іноді мені здається, що мій телефон став частиною моєї руки.

Найскладніше – це знайти можливість допомогти усім, хто звертається. Запитів про допомогу багато, а грошей не вистачає на всіх. Так, зараз

відбувається багато благодійних зборів, але вони серед чуючих людей, до нечуючих вони рідко коли доходять. На жаль, люди з інвалідністю, як і завжди, здебільшого залишаються поза зоною уваги. Саме тому ми докладаємо щодня зусилля для того, щоб саме нечуючі теж могли отримати допомогу.

А ще складно бути в нормі. І не плакати щоразу, коли слухаєш ті історії. Мені боляче проживати це, мені боляче за дітей, в яких вкрали дитинство. Рятують заспокійливі, бо я розумію, що маю триматися саме для того, аби більше їм допомогти.

А ще складно бути в нормі та
не плакати щоразу, коли слухаєш
ті історії

Наразі *ми* зібрали вже близько 650 тисяч гривень та допомогли близько 200 родинам і 300 дітям

Наразі ми зібрали вже близько 650 тисяч гривень та допомогли близько 200 родинам і 300 дітям. Також 15 вагітних нечуючих і слабочуючих жінок отримали нашу допомогу.

Попереду ще багато роботи. Багато родин нечуючих з дітьми залишилися на тимчасово окупованих територіях і не мають змоги виїхати.

Ми допомагаємо нечуючим українцям:

- евакуюватися з небезпечних регіонів України на захід країни чи в

Європу;

- допомагаємо коштами на харчування тим, хто залишився на тимчасово окупованих територіях та не має можливості виїхати;
- допомагаємо коштами на речі першої необхідності новонародженим та маленьким дітям нечуючих батьків (памперси, суміші, серветки тощо);
- допомагаємо коштами вагітним нечуючим жінкам та породіллям.

Fight For Right співпрацює із Sapega Foundation, ми об'єднали наші зусилля щоб допомагати нечуючим людям

14

Раїса Кравченко

лідерка БТ “Джерела”

15

24 лютого я, як і зазвичай, прокинулася дуже рано, тож почула перші вибухи о 5.30 вдома на кухні. Не відразу зрозуміла, що це перші звуки повномасштабної війни росії проти України. Але вже через годину пролунав дзвінок від працівників комунальної установи, де мій 38-річний син отримує догляд отримує догляд у стаціонарному відділенні. Фактично, це будинок групового проживання для киян з інтелектуальними порушеннями. Його створення ініціювала наша громадська організація (Благодійне товариство “Джерела”) ще 20 років тому. Отож, працівники установи висунули категоричну вимогу, терміново забрати сина з установи. Мене дуже збентежила перспектива надавати йому догляд 24/7. Такі різкі несподівані зміни в житті не могли не спровокувати в нього різке загострення розладів поведінки. Я розуміла, що краще виїхати з Києва, бо у сільській місцевості

йому буде безпечніше – тікати з дому, мати досить простору для прогулянок по декілька діб, знаходити для себе різноманітні види фізичної активності надворі.

Перші пару тижнів повномасштабної війни я мусила терміново шукати можливість зробити запас ліків для сина і для себе (адже також маю інвалідність і щодня повинна проковтнути 5 пігулок), зробити запас харчів, одягу (син псує і викидає одяг та взуття, а надворі ще було зимно), влаштувати побут. Забігаючи наперед, зазначу, що складно було й синові (для якого особливим стресом стали сирени, також його тричі привозила поліція з мандрів під час комендантської години). Мені ж ця ситуація спричинила серцевий напад. Тоді мої рідні та друзі зібралися разом і взяли турботи про сина на себе – семеро людей ледве могли впоратися із питаннями безпеки та щоденного догляду. На щастя, Благодійне

Забігаючи наперед зазначу, що складно було й синові (для якого особливим стресом стали сирени)

товариство “Джерела” на пропозицію данської організації Amis організувало відправлення двох груп своїх членів до Данії і мого сина включили до однієї з груп. Наразі він у безпеці.

Якось закордонна колега під час нашої онлайн-розмови почула сирену і вжахнулася. Тоді лише я усвідомила, що загроза атак з неба – щоденна і реальна. І оце враження MEMENTO MORI – одна з найсильніших емоцій повномасштабної війни. Або коротке й буденне зауваження колеги з Чернігова про те, що вона з дорослим сином із надзвичайно складною формою аутизму та епілепсією, тікаючи від російського вторгнення, перепливали Десну на простому човні.

На щастя, у нас виявилось чимало друзів і партнерів за кордоном. Вони відразу стали пропонувати допомогу. До прикладу, європейська мережа організацій для людей з інтелектуальними порушеннями Inclusion

Europe, до якої ВГО “Коаліція” доєдналася два роки тому, розпочала збір коштів від 82 партнерських організацій з 39 країн.

БТ “Джерела” створили мережу підтримки й інформування, надали разову індивідуальну фінансову допомогу у розмірі 3470 грн близько 140 сім’ям. Також ми організували виїзд двох груп (38 осіб) до Данії, забезпечили персональних помічників для 13 осіб з інтелектуальними та поведінковими порушеннями, провели виїзний 10-денний курс психологічної допомоги для 8 осіб з інтелектуальною інвалідністю у власному транзитному будинку.

ВГО “Коаліція” вже надали індивідуальну фінансову допомогу близько 700 сім’ям, очікуємо продовження допомоги у співпраці з Inclusion Europe. Також сподіваємося налагодити інформування з безпекових питань у форматі легкого читання.

16

На щастя, у нас виявилось чимало друзів і партнерів за кордоном. Вони відразу стали пропонувати допомогу

Анна Ландре

The Partnership for Inclusive Disaster Strategies

17

Я американка, користувачка крісла колісного й активістка за права людей з інвалідністю. Наразі здобуваю ступінь магістра у Лондонській школі економіки за стипендією Маршалла. Моя сфера навчання та роботи знаходиться на перетині питань інвалідності, міжнародного розвитку, гуманітарної науки й урбаністики. З початку пандемії я працювала у The Partnership for Inclusive Disaster Strategies над різними проектами.

Через два дні після початку повномасштабного російського вторгнення я побачила твіт від Fight For Right про допомогу українцям й українкам з інвалідністю в евакуації та/або пошуку безпечного укриття на місцях. Я надіслала його Шейлін і Джерман, директорам The Partnership for Inclusive Disaster Strategies, і запитала їх, чи можемо ми обговорити з Fight For Right можливу допомогу. Вони відразу погодилися, тож перша

зустріч з Ейвері (іноземною волонтеркою Fight For Right) відбулася вже через два дні, у неділю. Наша місія – підтримувати людей з інвалідністю під час надзвичайних ситуацій і катастроф, тому ми були вмотивовані дізнатися, як можемо допомогти Fight For Right у час такої гострої потреби.

Підтримка Fight For Right з евакуацією та гуманітарною допомогою – справді психологічно й емоційно важкий досвід. Це просто жахливо – бачити такі страждання невинних людей, які, звісно, посилюються через недоступність, з якою стикаються українці й українки з інвалідністю. Перші кілька тижнів я не висипалася, тому що просто хотіла допомогти якомога більшій кількості людей. Я пропускала багато занять в університеті, щоб надати більше підтримки. Мене дуже вразили повідомлення, які надходили з Маріуполя, про бійню та страждання, завдані росією,

Найбільшою проблемою для мене був стрес через те, що я не можу зробити більше, щоб ДОПОМОГТИ

які вдалося задокументувати лише деякій невеликій кількості репортерів. Зокрема, в Associated Press був фото-репортаж, який я прочитала протягом дня – мені доводилося робити паузи, бо бачити це було просто жахливо. Я відчувала те ж саме, коли дивилася фотографії, зроблені в Бучі й Ірпені після їх звільнення від російських окупантів.

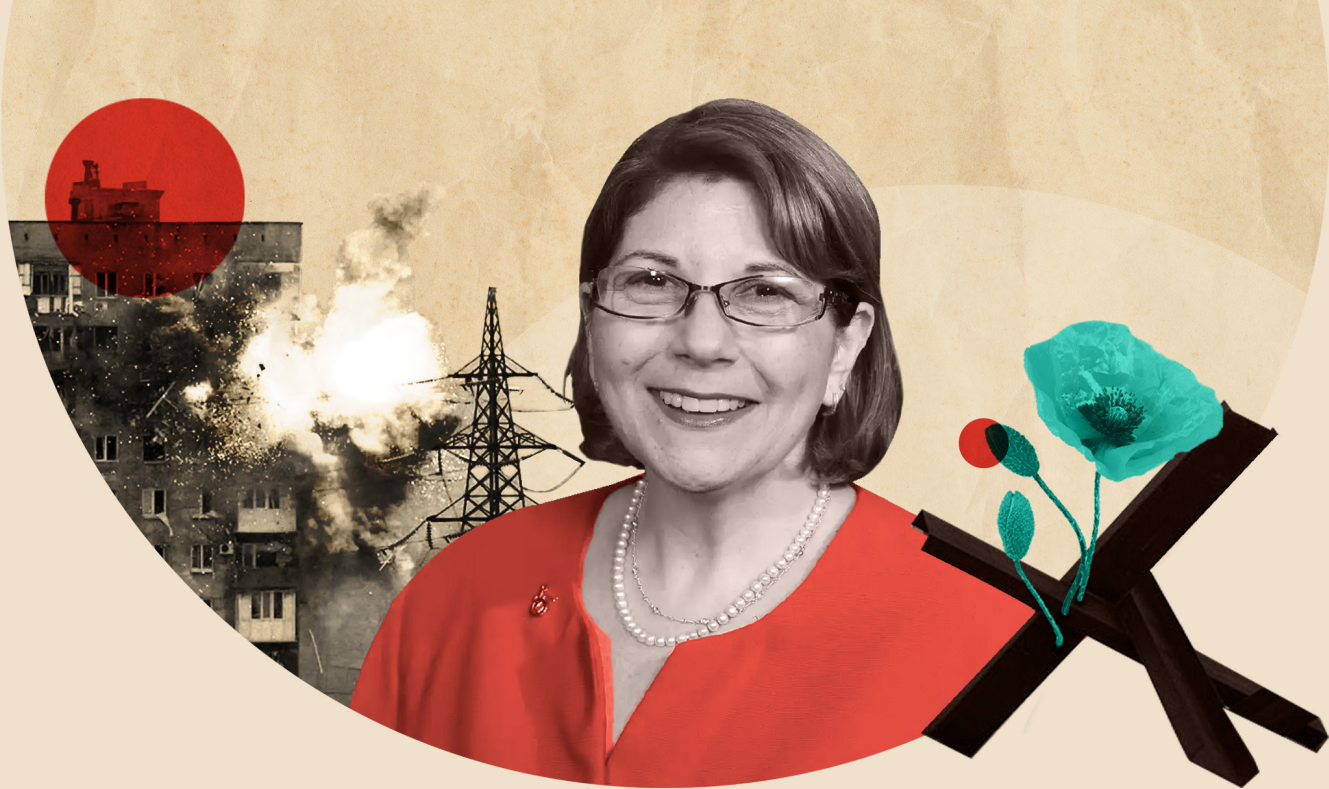
Найбільше мене зачіпали кейси користувачів і користувачок крісел колісних, тому що я бачила себе в них і думала про те, як я, ймовірно, залишуся позаду під час надзвичайної ситуації чи катастрофи. Одного разу вночі я працювала в лікарні, очікуючи на ін'єкцію, яка мені необхідна у зв'язку з моєю інвалідністю. У той момент я отримала новий кейс – дитини з таким самим діагнозом, як у мене. Для неї треба було знайти житло біля лікарні в Польщі, щоб вона могла отримати доступ до того самого лікування, на яке чекала я. Це мене справді вразило: я відчувала себе приголомшеною трагічними наслідками війни та тим, як це відображається на вже маргіналізованих групах у суспільстві.

Найбільшою проблемою для мене був стрес через те, що я не можу зробити більше, щоб допомогти. Наприклад, мені було важко займатися кейс-менеджментом, не володіючи українською мовою чи не знаючи про країну стільки, як люди, які там виросли. Я хотіла допомогти, але швидко зрозуміла, що не зможу стати настільки

ж корисною у цьому, як українка/українець. Крім того, Fight For Right часто бере у роботу найскладніші запити про допомогу й евакуацію, від яких відмовляються всі інші громадські організації. Тому у нас дуже складна робота ще й у плані логістики. Мені часто здавалося, що я погано справляюся зі своєю роботою. Хоча насправді, я просто робила складні задачі з низьким шансом на успіх. Я також засвоїла, що для того, щоб бути найбільш корисною для Fight For Right, мені потрібно переконатися, що я дбаю про себе – достатньо сплю, добре харчуюся та роблю перерви (навіть коли іноді відчуваю за це провину).

Одними з речей, які я бачила під час війни та які найбільше мене розчаровували, було нехтування людьми з інвалідністю з боку гуманітарних агенцій, які діють в Україні та у ближніх країнах. Як людина, яка вивчає гуманітаризм, я знаю, що ці організації претендують на інклюзивність і що існує чимало важливих публікацій, які описують потреби людей з інвалідністю під час надзвичайних ситуацій. Тож той факт, що вони досі не реалізують ці вказівки, стверджуючи при цьому, що вони інклюзивні, викликає обурення.

Робота Fight For Right показує, що можна координувати евакуації та допомогу з урахуванням інвалідності в зоні бойових дій, навіть маючи обмежені ресурси, доступні нам як невеликій організації. У цій роботі нас повинні підтримувати великі гуманітарні організації, які мають значно більші ресурси.

Марсі Пот

виконавча і генеральна директорка World Institute on Disability

19

Я – виконавча та генеральна директорка World Institute on Disability, однієї з найстаріших у світі організацій з прав людей з інвалідністю, заснованої Джудіт Г'юманн та Едом Робертсом у 1983 році та протягом 40 років постійно очолюваної людьми з інвалідністю.

За 20 років, які я працювала у сфері інклюзивних екстрених реагувань на надзвичайні ситуації, я постійно помічала, що організації людей з інвалідністю (ГООІ), здається, ніколи не отримують доступу до гуманітарних ресурсів під час криз і катастроф. Великі гуманітарні організації отримують багато фінансування та мають чималі ресурси, але зазвичай вони не обізнані про права людей з інвалідністю. Їх підхід, як правило, є благойним, а не таким, що враховував би лідерство та досвід ГООІ, які знаються найбільше на підтримці всієї спільноти. Тож у 2020 році ми започаткували Global Alliance for Disaster Resource Acceleration (GADRA)

разом із Partnership for Inclusive Disaster Strategies and ONG Inclusiva. GADRA сконтактовує корпоративні фонди та фонди гуманітарних організацій безпосередньо з ГООІ, які постраждали від стихійних лих і криз, щоб підтримати їх і давати змогу продовжувати бути лідерами та допомагати людям з інвалідністю у своїй громаді.

Зазвичай ми підтримуємо ГООІ, які постраждали від катастроф чи стихійних лих. Коли ми побачили, що росія веде війну проти мирної демократії України, нам хотілося підтримати українські ГООІ, контактувавши їх із корпоративними та фондovими ресурсами, щоб вони могли продовжувати своє лідерство. Анна Ландре зв'язалася з Ейвері Хорн на самому початку повномасштабного російського вторгнення, а Ейвері зв'язала нас із Юлією, щойно вона змогла евакуюватися.

Із самого початку повномасштабного російського вторгнення ми

Щоразу, коли я дізнаюся, що Fight For Right і наш Альянс допомагають все більшій кількості людей, я відчуваю велике полегшення

знали, що запропонуємо допомогу українським ГООІ, якщо вона буде їм необхідна. Ми намагалися визначити такі ГООІ, але виявили, що більшість об'єднань людей з інвалідністю в Україні насправді не намагалися допомогти з евакуацією чи пошуком укриття. Я пам'ятаю, як бачила тисячі людей на вокзалах і знала, що багато людей просто не зможуть дістатися до безпечних місць, тому що вони фізично недоступні, тому що інформація недоступна для незрячих чи нечуючих людей, а також людей з інтелектуальною чи психосоціальною інвалідністю. Потім, коли ми спробували зв'язатися з Кластером з питань захисту ООН, виявилось, що вони не збираються допомагати людям з інвалідністю евакуюватись. Навіть більше: у них не було нікого обізнаного з питань інвалідності серед тих, хто керує субкластером з питань старіння та інвалідності. Окрім цього, ми дізналися про людей, які знаходяться в закритих установах, яких залишають у небезпеці, або ж проти їх волі вивозять до росії. Усе це підвищило нашу зацікавленість у підтримці Fight For Right будь-яким доступним нам способом.

Окрім тісної співпраці з FFR, ми також співпрацюємо з нашим Урядом і Конгресом, слідуємо за прозорістю

та підзвітністю влади щодо дотримання наших законів про громадянські права людей з інвалідністю. Ми наголошуємо на важливості підтримки ратифікації Україною Конвенції про права людей з інвалідністю й очікуємо, що всі кошти США, надані на допомогу Україні, будуть використані ефективно та справедливо.

Щоразу, коли я дізнаюся, що Fight For Right і наш Альянс допомагають все більшій кількості людей, я відчуваю велике полегшення. Але я також дуже гостро усвідомлюю, що багато людей ще чекають на допомогу. І досі є багато людей, які все ще залишилися позаду. Я знаю, що 88 дітей з інвалідністю перебувають у пастці в дитячому будинку (ми не будемо розкривати локацію з міркувань безпеки). Їм терміново потрібні ліки. Хоч і є місце, куди можна їх безпечно евакуювати, зеленого коридору немає, а вони знаходяться у великій небезпеці. Я знаю, що є багато інших людей з інвалідністю у схожих обставинах.

Я вважаю, що зараз перед українцями з інвалідністю є кілька викликів. По-перше, багато людей не можуть знайти доступне житло, що змушує їх перебувати в інституціях. По-друге, якщо у держави є плани щодо розбудови більшої кількості закритих інституцій, цьому необхідно запобігти.

Джудіт Г'юманн

міжнародна адвокаційниця за права людей з інвалідністю, співзасновниця World Institute on Disability (WID)

21

Я вже десятиліттями займаюся політикою щодо інвалідності. А багато років тому жінки з інвалідністю стикалися з дискримінацією навіть серед людей з інвалідністю. Жінки з інвалідністю багато років працювали над тим, щоб зайняти наше належне місце в спільноті. Зараз стає все більше активних і вмотивованих лідерок з інвалідністю. А в деяких спільнотах жінки з інвалідністю навіть відіграють більш помітну роль, як, наприклад, у русі за незалежне життя. Я думаю, що це дуже справедливе твердження

Я особисто ніколи не прагнула бути лідеркою. Думаю, мої знання та те, як я працюю, цікавлять людей. Починаючи з шістдесятих років ми разом працювали над багатьма різними

проблемами, визначали їх, шукали рішення, при цьому граючи різні ролі у просуванні питання інвалідності у порядку денному. Політична активність є однією з таких ролей.

Тому я думаю, що моє визнання як лідерки – це просто те, що прийшло з часом.

World Institute on Disability був заснований у 1982 році мною, Едом Робертсом та Джоан Леон. Ми започаткували його, тому що на той час не було жодної громадської організації, якою б керували люди з інвалідністю. Нам хотілося дізнатися про досвід інших країн у сфері інвалідності: що вони роблять, яку користь ми могли б отримати від них. Але ми також хотіли перенести

Вважаю, що одна з найважливіших речей полягає в тому, що ми не повинні соромитися своєї інвалідності

досвід того, що ми робили тут, у США, і поділитися цим із людьми за межами США.

Зараз одне з найбільших зусиль WID спрямоване на підготовку до екстренних ситуацій і надання допомоги. Тому це дуже добре вписується в роботу, яку організація робить в Україні.

Коли я почула новини про війну в Україні, найперше подумала, що це все несправедливо і що вторгнення росії в Україну було неправильним. Наш уряд та інші уряди країн НАТО багато роблять для підтримки України. У той же час я чітко розумію, що в будь-якій екстренній ситуації люди з інвалідністю не отримують такої ж користі від таких речей, як евакуація, захист, харчування, медичне обслуговування тощо. Тому загалом я дуже хвилювалася про те, що відбувається, як це вплине на людей з інвалідністю.

У ситуації війни важливо подбати про те, щоб допомогу отримували не лише люди, які до війни мали інвалідність. Під час війни багато людей отримують інвалідність – і фізичну, і проблеми психічного здоров'я. Нам дійсно потрібно набагато ширше дивитися на те, що було, що є, і що потрібно буде

зробити.

В Україні відбувається так багато того, що не є нормальним. Але я просто хочу підкреслити: робота, яку виконують Fight For Right та багато інших, дуже важлива. Ми зберігаємо надію, підтримуємо одне одного. Ми змінюємо ситуацію, хоча іноді ми рухаємося вперед не так швидко, як хотілося б.

Одна корисна порада, яку я маю для всіх жінок-лідерок, які працюють в умовах війни, – це дружнє нагадування, що ми не просто працюємо разом весь час. Ми друзі, ми також можемо говорити про хороші та погані речі, які відбуваються в нашому домі, у наших стосунках – про що завгодно

Дуже важливо, щоб ми співпрацювали з іншими жіночими організаціями. Ми повинні спільно досліджувати такі речі, як, наприклад, насильство над дівчатами та жінками. Ми повинні працювати разом і включати інвалідність у наш порядок денний.

Вважаю, що одна з найважливіших речей полягає в тому, що ми не повинні соромитися своєї інвалідності. Якщо ми дійсно будемо працювати разом і станемо більш помітним, потужним рухом, ми продовжимо робити зміни.

22

У ситуації війни важливо подбати про те, щоб допомогу отримували не лише люди, які до війни мали інвалідність

